

Rapport

Datum: 10 maart 2006

Rapportnummer: 2006/085

Klacht

Verzoeker klaagt erover dat een ambtenaar van het regionale politiekorps Gelderland-Midden hem na zijn aanhouding op 24 december 2003 in verband met het niet aangeliend hebben van zijn hond, heeft heengezonden met zijn loslopende hond.

Verzoeker klaagt er voorts over dat deze ambtenaar hem bij zijn heen-zending onheus heeft bejegend door een opmerking te maken in de trant van: "Jij hebt niet erg meegewerkt en daarom heb ik geen zin om een mannetje vrij te maken om je terug te rijden."

Beoordeling

Algemeen

1. Op 24 december 2003 werd verzoeker door twee milieuambtenaren van de gemeente Arnhem staande gehouden omdat verzoeker zich met zijn loslopende hond op een terrein bevond waar loslopende honden niet waren toegestaan. Omdat verzoeker zich niet staande liet houden werd hij uiteindelijk met zijn hond door twee politieambtenaren meegenomen naar het politiebureau, alwaar hij te woord werd gestaan door ambtenaar L. van het regionale politiekorps Gelderland-Midden in zijn hoedanigheid van hulpofficier van justitie. Nadat er proces-verbaal tegen hem was opgemaakt is verzoeker met zijn onaangeliende hond naar huis gezonden.

2. Verzoeker is niet ingegaan op het transactievoorstel dat hij terzake ontving, maar heeft de zaak voor de rechter laten komen, die hem heeft vrijgesproken wegens het ontbreken van wettig en overtuigend bewijs.

3. Op 27 januari 2004 heeft verzoeker middels een klachtregistratieformulier onder meer een klacht ingediend over het optreden van politieambtenaar L. jegens hem. In de bijlage bij dat formulier gaf verzoeker aan dat L. hem bij zijn heen-zending te kennen had gegeven dat verzoeker niet had meegewerkt en dat hij daarom geen zin had een mannetje vrij te maken om verzoeker terug te rijden. Verzoeker gaf op het formulier aan dat L. hem daarmee toestemming had gegeven om de overtreding - het lopen met een loslopende hond - voort te zetten nu verzoeker met zijn loslopende hond door een woonwijk en over een bepaalde weg naar huis moest wandelen.

4. De beheerder van het regionale politiekorps Gelderland-Midden heeft de klacht van verzoeker op 16 december 2004 ongegrond verklaard onder verwijzing naar het advies van de klachtencommissie politieregio Gelderland-Midden. Uit dat advies blijkt dat ambtenaar L. op 17 augustus 2004 ter zitting heeft verklaard dat hij verzoeker zelf met zijn hond naar huis heeft laten gaan waarbij hij hem heeft gezegd: "Ik laat je niet thuisbrengen, omdat je zo vervelend bent geweest." L. voegde ter zitting hieraan toe dat er op dat moment daarvoor overigens ook geen mensen beschikbaar waren. De klachtencommissie

kwam tot het oordeel dat L. zich binnen zijn bevoegdheid correct had gedragen, nu verzoeker zich ook naar eigen zeggen vervelend had opgesteld jegens L. De commissie voegde hier aan toe dat L. niet verplicht was verzoeker naar huis te brengen.

I. Ten aanzien van het heenzenden met loslopende hond

Bevindingen

1. In zijn brief van 4 januari 2005 aan de Nationale ombudsman heeft verzoeker erover geklaagd dat een ambtenaar van het regionale politiekorps Gelderland-Midden hem na zijn aanhouding op 24 december 2003 in verband met het niet aangeliend hebben van zijn hond, heeft heengezonden met zijn loslopende hond. Verzoeker heeft aangegeven dat het hem bevreemdt dat zijn klacht door de klachtencommissie was afgedaan met de opmerking dat de politie niet verplicht was hem thuis te brengen.

2. De korpsbeheerder liet de Nationale ombudsman in zijn reactie van 9 juni 2005 weten dat verzoeker niet vanwege zijn loslopende hond was meegenomen naar het politiebureau, maar vanwege het feit dat hij zich verzette tegen zijn staandehouding. Desgevraagd heeft de korpsbeheerder in verband met dit klachtonderdeel opgemerkt dat in de praktijk aangehouden verdachten in beginsel niet naar huis worden gebracht tenzij bijzondere omstandigheden dat verlangen, waarbij gedacht kan worden aan een invalide, gehandicapte of minderjarige verdachte of als de verdachte bijvoorbeeld een asielzoeker is die de taal niet machtig is en de weg niet kent. Het niet aangeliend hebben van een hond valt hier volgens de korpsbeheerder niet onder, omdat het de eigen verantwoordelijkheid van de hondenbezitter is om zijn hond op een toegestane wijze thuis te krijgen.

3. Politieambtenaar L. verklaarde op 18 augustus 2005 telefonisch tegenover de Nationale ombudsman over de praktijk van het naar huis brengen van verdachten, dat het niet gebruikelijk is dat dit gebeurt omdat de mankracht en tijd daartoe ontbreekt. Alleen in uitzonderlijke gevallen als er echt iets aan de hand is wordt er volgens L. wel eens iemand naar huis gebracht, bijvoorbeeld als de verdachte geen schoenen of kleding aan heeft. Bij de overweging om iemand naar huis te brengen is volgens L. verder van belang of de verdachte zich al dan niet meewerkend heeft opgesteld.

Voorts heeft L. verklaard dat hij niet had overwogen verzoeker naar huis te laten brengen vanwege verzoekers recalcitrante houding en dat hij dit verzoeker ongetwijfeld had verteld, evenals de omstandigheid dat er daartoe onvoldoende mensen beschikbaar waren.

Volgens L. merkte verzoeker ter plaatse tegen hem op dat hij met zijn niet aangeliende hond naar huis werd gestuurd, waarop L. hem had geantwoord dat verzoeker wat hem betreft rustig naar huis kon wandelen met zijn loslopende hond omdat de politie niet kijkt naar loslopende honden. In dit verband verklaarde L. dat hij zich ervan bewust was dat het lopen met een onaangeliende hond een overtreding was waar milieuambtenaren mogelijk actie op zouden ondernemen, maar L. gaf te kennen dat dat voor hem niet

weg nam dat gezien moet worden bij wie de fout lag en waar het was begonnen.

Tot slot gaf L. desgevraagd aan dat verzoeker hem niet had gevraagd om een vorm van hondenriem en dat hij hem dit niet uit eigen beweging heeft aangeboden.

Beoordeling

4. Het vereiste van correcte bejegening houdt onder meer in dat bestuursorganen zich in hun bejegening van burgers hulpvaardig opstellen.

5. Vast is komen te staan dat verzoeker tegen L. heeft opgemerkt dat hij met een onaangelijke hond naar huis werd gestuurd en dat L. zich er op dat moment van bewust was dat verzoeker weer een overtreding zou begaan door met zijn loslopende hond te voet naar huis te gaan. Verzoeker heeft L. niet gevraagd voor aanlijning te zorgen en dit is hem ook niet aangeboden. Verder is omtrent de praktijk van het naar huis brengen van verdachten gebleken dat dit in beginsel niet gebeurt tenzij er sprake is van bijzondere omstandigheden, waarvan in dit geval volgens de korpsbeheerder en volgens L. geen sprake was.

6. Voor de Nationale ombudsman is van belang dat niet is gebleken van omstandigheden op grond waarvan de verantwoordelijkheid voor het aanlijnen van de hond - en dus voor het voorkomen van het begaan van een overtreding - in dezen bij de politie in plaats van bij verzoeker als eigenaar/houder van de hond dient te worden gelegd. Op dit punt volgt de Nationale ombudsman het oordeel van de korpsbeheerder. De verantwoordelijkheidskwestie neemt echter niet weg dat er situaties denkbaar zijn waarin van de politie enige mate van hulpvaardigheid kan worden verwacht. De vraag die de Nationale ombudsman derhalve dient te beantwoorden is of L. zich had moeten inspannen om verzoeker te helpen voorkomen dat hij opnieuw een overtreding zou begaan bijvoorbeeld door hem naar huis te brengen of door uit eigen beweging te zorgen voor een vorm van aanlijning.

7. De Nationale ombudsman is van mening dat van de politie niet kon worden verwacht dat zij verzoeker naar huis had gebracht nu er daartoe onvoldoende mankracht aanwezig was en er geen sprake was van een dermate bijzondere omstandigheid dat de politie desondanks toch politievervoer had behoren te regelen. Er waren immers geen fysieke, uiterlijke of mentale omstandigheden op grond waarvan verzoeker niet in staat kon worden geacht zelfstandig naar zijn huis terug te keren en er zelf voor zorg te dragen dat hij daarbij geen overtreding zou begaan.

Voorts vindt de Nationale ombudsman dat niet van de politie had kunnen worden verwacht dat zij verzoeker uit eigen beweging op andere wijze had geholpen het begaan van een nieuwe overtreding te voorkomen, bijvoorbeeld door het verstrekken van een vorm van aanlijning. Dit zou de hulpvaardigheid die een burger van de politie kan en mag

verwachten, te boven gaan.

De Nationale ombudsman concludeert dan ook dat in dit geval de verantwoordelijkheid voor het aanlijnen van de hond niet kan worden afgewenteld op de van de politie te verwachten hulpvaardigheid.

De onderzochte gedraging is op dit punt behoorlijk.

II. Ten aanzien van de opmerking bij de heenzending

Bevindingen

1. In aanvulling op zijn brief van 4 januari 2005 aan de Nationale ombudsman, heeft verzoeker op 22 maart 2005 telefonisch zijn klacht uitgebreid met het onderdeel dat de betrokken ambtenaar bij zijn heenzending een opmerking heeft gemaakt in de trant van: "Je hebt niet erg meegewerkt en daarom heb ik geen zin om een mannetje vrij te maken om je terug te rijden."

2. In reactie op die klacht heeft de korpsbeheerder de Nationale ombudsman op 9 juni 2005 geschreven dat zij deze ongegrond acht omdat L. zich binnen zijn bevoegdheid correct had gedragen en er volgens haar geen sprake was van onheuse bejegening. De korpsbeheerder heeft hierbij verwezen naar de verklaring van L. tijdens de zitting van de klachtencommissie, waarbij hij had toegegeven een opmerking in die geest te hebben gemaakt en hij had aangevoerd dat er op dat moment geen mensen beschikbaar waren om verzoeker naar huis te brengen. Verder heeft de korpsbeheerder aangegeven dat de klachtencommissie had geoordeeld dat verzoeker zich vervelend had gedragen, dat L. zich binnen zijn bevoegdheid correct had gedragen en dat L. op grond van het beleid van het regionale politiekorps Gelderland-Midden niet verplicht was verzoeker naar huis te brengen.

3. Politieambtenaar L. heeft hierover op 18 augustus 2005 telefonisch tegenover een medewerkster van de Nationale ombudsman verklaard dat hij inderdaad een opmerking in die trant zou kunnen hebben gemaakt. L. verklaarde verder dat hij ervan overtuigd was dat hij verzoeker had verteld dat hij hem niet naar huis wilde laten brengen omdat hij zo had tegengewerkt, nog afgezien van het feit dat de mankracht daartoe op dat moment ontbrak.

Beoordeling

4. Het vereiste van correcte bejegening houdt onder meer in dat bestuursorganen burgers beleefd dienen te behandelen en dat ambtenaren zich zoveel mogelijk in zakelijke en objectieve bewoordingen dienen uit te laten tegenover een burger.

5. Tijdens het onderzoek is vast komen te staan dat politieambtenaar L. tijdens de heen-zending van verzoeker een opmerking heeft gemaakt in de trant van: "Je hebt niet erg meegewerkt en daarom heb ik geen zin om een mannetje vrij te maken om je terug te rijden." Als reden voor het maken van een dergelijke opmerking heeft L. aangevoerd dat verzoeker zich vervelend en recalcitrant had opgesteld. Verder speelde daarbij een rol dat er geen mankracht beschikbaar was om verzoeker naar huis te brengen en dat er hiertoe geen plicht bestond. Verzoeker heeft niet ontkend zich niet-meewerkend te hebben opgesteld en zou dit zelfs hebben bevestigd tijdens de zitting van de klachtencommissie.

6. Nu onweersproken is dat L. een opmerking van genoemde strekking heeft gemaakt, moet worden beoordeeld of L. daarmee al dan niet heeft gehandeld overeenkomstig het vereiste van correcte bejegening. De Nationale ombudsman is van oordeel dat L. gebruik had moeten maken van de voorhanden zijnde zakelijke argumenten om verzoeker uit te leggen waarom hij niet naar huis zou worden gebracht, waarbij gedacht moet worden aan het argument dat het geen vast beleid was bij het regionale politiekorps Gelderland-Midden om verdachten naar huis te brengen en dat er op dat moment daarvoor geen mensen beschikbaar waren. Een ambtenaar in functie dient zich in zo'n situatie professioneel op te stellen en niet bij te dragen tot verdere escalatie van het conflict. Hij dient afstand te nemen van de situatie en zijn bewoordingen daarop aan te passen in zijn communicatie met een tegenwerkende verdachte. Voorts acht de Nationale ombudsman het niet gepast dat een politieambtenaar in een functioneel contact een burger die hij niet kent tutoyeert. Door geen zakelijke argumenten te gebruiken maar zijn persoonlijke mening over de persoon van verzoeker te ventileren en door verzoeker te tutoyeren heeft de betrokken ambtenaar gehandeld in strijd met het vereiste van correcte bejegening.

De onderzochte gedraging is op dit punt niet behoorlijk.

Conclusie

De klacht over de onderzochte gedraging van regionale politiekorps Gelderland-Midden is niet gegrond ten aanzien van:

de klacht over het heen-zenden met loslopende hond;

gegrond ten aanzien van:

de klacht over de opmerking bij de heen-zending, wegens schending van het vereiste van correcte bejegening.

Onderzoek

Op 6 januari 2005 ontving de Nationale ombudsman een verzoekschrift van de heer S. te Arnhem, met een klacht over een gedraging van regionale politiekorps Gelderland-Midden te Arnhem. Naar deze gedraging, die wordt aangemerkt als een gedraging van de beheerder van het regionale politiekorps Gelderland-Midden (de burgemeester van Arnhem), werd een onderzoek ingesteld.

In het kader van het onderzoek werd de korpsbeheerder verzocht op de klacht te reageren, een specifieke vraag te beantwoorden en een afschrift toe te sturen van de stukken die op de klacht betrekking hebben. In verband met zijn verantwoordelijkheid voor justitieel politieoptreden werd ook de hoofdofficier van justitie te Arnhem over de klacht geïnformeerd en in de gelegenheid gesteld zijn zienswijze kenbaar te maken, voor zover daarvoor naar zijn oordeel reden was. De hoofdofficier maakte van deze gelegenheid geen gebruik. Vervolgens werd verzoeker in de gelegenheid gesteld op de verstrekte inlichtingen te reageren. Tevens werd de betrokken ambtenaar L. een aantal specifieke vragen gesteld.

Het resultaat van het onderzoek werd als verslag van bevindingen gestuurd aan betrokkenen. De korpsbeheerder deelde mee zich met de inhoud van het verslag te kunnen verenigen. Politieambtenaar L. berichtte dat het verslag hem geen aanleiding gaf tot het maken van opmerkingen. Verzoeker gaf binnen de gestelde termijn geen reactie.

Informatieoverzicht

De bevindingen van het onderzoek zijn gebaseerd op de volgende informatie:

Verzoekschrift van 4 januari 2005.

Notitie telefoongesprek met verzoeker van 22 maart 2005.

Brieven van de Nationale ombudsman van 11 april 2005.

Reactie van de korpsbeheerder van 9 juni 2005.

Verklaring van de betrokken ambtenaar van 29 september 2005.

Bevindingen

Zie onder Beoordeling.

Achtergrond